

'Mr Nobody' laat niemand koud

- zaterdag 12 september 2009
- Auteur: Niels Ruell

Van Dormael pakt als regisseur uit met met briljante visuele en stilistische vondsten. Chantal Thomine Desmazures

Jaco Van Dormael maakt een opmerkelijke rentree op het filmfestival van VenetiE — VENETIE - Een beetje boegeroep en een enthousiast applaus: zo reageerde het perspubliek op de comeback van Jaco Van Dormael.

De film *Mr Nobody* verdeelt de meningen, en zal dat wellicht blijven doen. Hoofddrolspeler Jared Leto spreekt over een gedicht van een van de beste regisseurs ter wereld. 'Ik dacht dat ik met *Requiem for a dream* van Darren Aronofsky alles al had gezien, maar *Mr Nobody* gaat daar nog over.'

Laatste sterveling

Samenvattingen doen het ambitieuze scenario oneer aan. In een futuristische stad is de dood van de laatste sterveling groot nieuws. Een journalist en een dokter trachten Nemo's levensverhaal te achterhalen. Alleen herinnert Nemo zich niet één leven, maar een veelheid aan mogelijke levens. Het leven dat hij geleid heeft, door na de scheiding bij zijn vader te blijven. Het leven dat hij geleid heeft door voor moeder te kiezen. En een leven met het meisje in de rode jurk, de gele jurk en de blauwe jurk. In het ene leven zijn ze op elkaar verliefd, in het andere is alleen hij verliefd, in het derde alleen zij. En soms heeft hij een succesvolle carrière, soms niet.

Het blijft niet bij die opsplitsing. Elke belangrijke beslissing creëert nieuwe mogelijkheden. Er is geen juiste keuze, elk leven is de moeite waard.

Visuele vondsten

Het klinkt hopeloos ingewikkeld, maar Van Dormael houdt het luchtig met muziek ('Mr Sandman', 'Daydream', Bach, Gorecki), grapjes en vooral met briljante visuele en stilistische vondsten.

De zingende bloemen uit *Toto le héros* krijgen het gezelschap van helikopters die de oceanen bouwen, dorpen die opgerold worden, en regendruppels die precies weten waar ze moeten landen. Beelden worden teruggespoeld, stilgezet, voort gespoeld. Het resultaat is meer een mozaïek die de complexiteit van het leven omarmt, dan een puzzel die moet opgelost worden.

Of de kwaliteiten de gebreken van de film overtreffen zorgt voor tweespalt bij de internationale collega's. De stijl wordt bewonderd, het kleurgebruik geroemd, maar bij velen leeft het gevoel dat *Mr Nobody* te lang is en nergens naar toe gaat. 'Het is me teveel een soep van ideeën die op zichzelf sterk zijn', zegt de jonge Italiaan Franseco. Ook Peter uit Berlijn houdt van de film, maar betreurt het vrijblijvend einde. Het is niet gezegd dat Van Dormael dat als kritiek opvat. 'Ik wou mijn onzekerheden delen', zegt hij. 'Het is nooit de bedoeling geweest om met antwoorden op levensvragen voor de dag te komen.'

'Mijn film lijkt op de architectuur van Brussel'

- zaterdag 12 september 2009
-
- Auteur: (nr)

© Chantal Thomine Desmazures

VENETIE - Jaco Van Dormael is een van de beste en meest vindingrijke regisseurs van het land, maar voor de jongste generatie is hij wellicht een Mr Nobody. De opvolger voor *Toto le héros* en *Le huitième jour* liet dertien jaar op zich wachten.

De laatste maanden waren er teveel aan, zegt hij. 'Voor mij is een film niet wat geprojecteerd wordt, maar wat de kijker in zijn hoofd mee naar huis neemt. Ik snak naar dat moment.'

'Het uitstel van de release (toen het Festival van Cannes de film geen plek in de competitie gunde, red.) was een beetje als na negen maanden zwangerschap te horen krijgen dat er nog wat maanden bijkomen,' zegt Van Dormael een paar uur voor de officiële wereldpremière op het Festival van Venetië.

Hij probeert de spanning van zich af te redeneren. 'Het is maar een film. Hoe lang er aan gewerkt is, hoeveel geld hij gekost heeft, hoe moeilijk de omstandigheden waren, dat is allemaal van geen tel.'

Een budget boven de 36 miljoen euro. Opnames in België, Canada en Duitsland. De creatie van een futuristische stad. Een internationale cast met grote namen als Jared Leto en Diane Kruger. En daarbovenop nog eens een zeer ambitieus scenario. Het klinkt zo on-Belgisch als wat, maar Van Dormael ziet het anders.

'Buiten het feit dat er Engels gepraat wordt, is het een zeer Belgische film: het surrealisme, de mengeling van stijlen, de deconstructie, het stellen van vragen zonder duidelijk antwoord.'

'Mijn film lijkt op de architectuur van Brussel. Art deco, art nouveau, modern of eeuwenoud: het staat allemaal vrolijk naast elkaar. En toch is er eenheid in de mikmak. Landen met een filmindustrie maken geen *Mr Nobody*. Dat kan enkel in een land waar regisseurs noodgedwongen uitvinders zijn, die heel aparte films in elkaar knutselen.'